

2019 -10- 18

Dnr: 278/2019-007

ARVIDSJAURS KOMMUN
Kommunrevisionen

UTLÅTANDE

För kännedom:
Kommunstyrelsen

Fullmäktige i Arvidsjaur kommun
Organisationsnummer 212000-2650

Revisionernas bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per den 2019-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma. Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

Utifrån vår översiktliga granskning är vår sammanfattande bedömning följande:

- ▶ Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav eller god redovisningssed i övrigt så att den ger en missvisande bild av resultat och ekonomisk ställning
- ▶ Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport ska den redovisningsprincip som tillämpas i efterföljande årsredovisning tillämpas även i delårsrapporten. Detta innefattar såväl årets siffror såväl som jämförelseårets siffror. Vi konstaterar att ingen utredning, anpassning och omräkning av jämförelsetal har gjorts med anledning av den nya kommunala redovisningsdagen och ny normgivning från Rådet för kommunal redovisning.
- ▶ De redovisade finansiella utfallen och prognosen i allt väsentligt är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv.
- ▶ Kommunen uppfyller balanskravet i den meningen att delårsutfallet och det prognostiserade årsutfallet är positivt samtidigt som det inte finns balanserade underskott att täcka.
- ▶ De redovisade verksamhetsutfallen är delvis förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Med anledning av granskningsresultaten rekommenderas kommunen utreda och anpassa redovisningen till de nya regler som följt av lag och rekommendationer samt räkna om jämförelsetal från årsredovisning 2018 år och delårsrapport 2019.

Arvidsjaur den 18 oktober 2019

Lars Holmkvist

Mikael Betsvall

Rikard Lundström

Jan-Olof Lundmark

Vakant

Bilaga: Revisionsrapport: Granskning av delårsrapport 2019, Arvidsjaur kommun, oktober 2019

Arvidsjaur kommun

Granskning av delårsrapport januari -
augusti 2019

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande	3
2.4. Revisionskriterier.....	3
3. Granskningsresultat	4
3.1. Delårsrapportens innehåll.....	4
3.2. Förenklad förvaltningsberättelse.....	4
3.3. Resultat- och balansräkning	5
3.4. Rättvisande räkenskaper.....	6
3.5. God ekonomisk hushållning	8

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget utgör en del av den årliga granskningen och är en obligatorisk uppgift för revisorerna enligt kommunallagen.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål om god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt i budget. Revisorernas bedömning av delårsrapporten och måluppfyllelsen avges i ett skriftligt utlåtande som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med delårsrapportens behandling.

Utifrån vår översiktliga granskning är vår sammanfattande bedömning följande:

- ▶ Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 17 Delårsrapport (R17) ska den redovisningsprincip som tillämpas i efterföljande årsredovisning tillämpas även i delårsrapporten. Detta innefattar såväl årets siffror som jämförelseårets siffror. Vi konstaterar att ingen utredning har gjorts för effekten av jämförelseåret, varför vår bedömning är att den nya lagen med rekommendationer ej tillämpas fullt ut. Detta är inte i enlighet med god redovisningssed.
- ▶ De redovisade finansiella utfallen är i allt väsentligt förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning och kommunen efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- ▶ De redovisade verksamhetsutfallen är delvis förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Med anledning av att en ny redovisningslag för kommuner börjat gälla från 2019 gäller även nya rekommendationer med förändrade principer för bl.a. värdering och periodisering av posterna i balans- och resultaträkningen. Vi konstaterar att ingen omräkning av jämförelsesiffror har skett, dock har Arvidsjaurs kommun i huvudsak anpassat redovisningen till nya räkenskapsplanerna.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner ska enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) upprätta minst en delårsrapport. Den ska omfatta minst sex och högst åtta månader samt avse tiden från årets början.

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga bedömning ska bifogas delårsrapporten.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om:

- ▶ Delårsrapporten upprättats enligt LKBR och god redovisningssed som den kommer till uttryck i Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation 17 Delårsrapport (R 17).
- ▶ De verksamhetsmässiga- och finansiella utfallen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.
- ▶ Kommunen efterlever kommunallagens krav på ekonomi i balans.

Granskningen har genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3. Genomförande

Granskningen har utförts genom:

- ▶ Analys av relevanta dokument
- ▶ Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2019-08-31 samt av resultatprognosen för året
- ▶ Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- ▶ Intervju med ekonomichefen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

2.4. Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten sker mot bestämmelser i kommunallagen rörande god ekonomisk hushållning och ekonomi i balans. När det gäller räkenskaperna sker granskning mot bestämmelser i LKBR och R17. Till en del har granskningen genomförts innan delårsrapportens färdigställande. Synpunkter har löpande lämnats till kommunens ekonomichef för beaktande.

3. Granskningsresultat

3.1. Delårsrapportens innehåll

Kommunens delårsrapport består av en förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, drift- och investeringsredovisning samt tilläggsupplysningar. Kassaflödesanalys ingår inte i delårsrapporten, vilket inte heller är ett krav.

Med hänsyn till krav på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sina delårsrapporter. Arvidsjauras kommuns delårsrapport består av en mindre omfattande rapportering än kommunens avlämnade årsredovisningar. Delårsrapportens omfattning är i paritet med föregående år. Den bedöms vara inom ramen för vad lagen och god redovisningssed föreskriver.

I delårsrapporten ingår sammanställda räkenskaper bestående av kommunen och de kommunalägda bolagen. Information om de kommunala bolagens verksamhet och resultat återfinns också i delårsrapporten. Det är upp till varje kommun att avgöra om sammanställd redovisning ska upprättas. Vi gör bedömningen att delårsrapporten ger en rättvis bild av de sammanställda räkenskaperna.

Sammantaget bedömer vi att delårsrapportens innehåll motsvarar R17:s krav på minimi-innehåll, vilka är väsentligt lägre satta än kraven på en årsredovisning.

3.2. Förenklad förvaltningsberättelse

Av förvaltningsberättelsens minimi-innehåll ska framgå:

- ▶ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- ▶ Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- ▶ En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- ▶ En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Delårsrapportens förvaltningsberättelse innehåller bl. a.:

- ▶ Väsentliga händelser som inträffat under perioden. Förutom befolkningsförändring redovisas även kommunens egna förändringar såväl som externa aktörers förväntade påverkan på den kommunala förvaltningen.
- ▶ Upplysningar om utfallet per sista augusti samt upplysning om cykliska skillnader vilket gör att resultatet ej är linjärt under helår utan att en större kostnads massa förväntas under sista kvartalet.
- ▶ Bedömning utifrån senaste aktuell prognos att balanskravsresultatet kommer uppnås och att kommunen beräknas redovisa ett överskott för 2019.
- ▶ Förutom utfall gällande det ekonomiska resultatet för perioden redovisas även resultatprognos på helår fördelat på nämnderna.

- ▶ Omvärldsanalys med en förväntad försvagad konjunktur vilket förväntas leda till en uppbromsning av skatteunderlagstillväxten.
- ▶ Balanskravsutredning och uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning

Sammantaget konstaterar vi att förvaltningsberättelsens innehåller den information som R17 kräver avseende minimiinnehållet i en förenklad förvaltningsberättelse.

3.3. Resultat- och balansräkning

De finansiella rapporterna ska upprättas enligt följande:

- ▶ En balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång.
- ▶ En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

Vi bedömer att ovanstående krav efterlevs. Resultaträkningen i Arvidsjaur's delårsrapport på sidan sex samt balansräkningen på sidan nio innehåller samtliga kolumner som krävs.

Införandet av en ny redovisningslag från 2019 samt därtill tillhörande nya rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) innebär bl. a. att resultat- och balansräkningsschemat förändrats och enligt vår bedömning har Arvidsjaur's kommun i huvudsak anpassat sig till denna förändring i årets delårsrapport. Vad som saknas är främst de nya resultatnivåerna där rubrikerna *resultat efter finansiella poster* samt *extraordinära poster* saknas. Dock utan materiell påverkan på delårsrapporten.

Den nya kommunala redovisningslagen innebär även att ett antal nya redovisningsprinciper införts. De största förändringarna avser nya värderings- och periodiseringsprinciper vilka i de flesta fall av kommunen ej bedöms aktuella för Arvidsjaur's räkenskaper. Vi konstaterar dock att kommunen ej gjort någon utredning kring de nya principernas påverkan eller valt att räkna om några jämförelsesiffror. Detta upplyses även om på sidan åtta där det framgår att utredning kommer att göras under hösten för att därefter vid tillämpliga fall justeras i årsbokslutet. Vi konstaterar att enligt den nya lagen och i RKR R17 ska utredning, schematiska förändringar samt omräkning av jämförelsesiffror vara gjord redan vid presentation av årets första delårsrapport varför detta ej är i enlighet med god redovisningssed.

Avseende förändringar i balansräkningen med anledning av den nya lagen så berör detta främst nya notupplysningar. Då delårsredovisningen är mindre omfattande än årsredovisningen samtidigt som vår granskning primärt är av övergripande karaktär görs ingen vidare utredning av detta vid granskning av delårsrapporten utan följs upp vid granskning av årsredovisningen. vår granskning

Kommentarer (justerat för jämförelsestörande poster):

- ▶ Periodens resultat 25,1 mnkr är 5,3 mnkr lägre än vid samma tidpunkt föregående år, vilket förklaras av ökade nettokostnader från verksamheten, ökade skatteintäkter och lägre generella statsbidrag.
- ▶ Det prognostiserat årsresultatet på 8,5 mnkr är 4,4 mnkr lägre än 2018 års justerade resultat, vilket främst förklaras av lägre generella statsbidrag. Prognosen är 8,5 mnkr högre än budget, vilket främst förklaras av ett bättre utfall av verksamhetens

nettokostnader. Kostnadsmassan är för delårsperioden ca 10 mnkr lägre än föregående års period och prognostiserad utfall mot budget visar en minskad kostnadsmassa på 12,5 mnkr vilket indikerar att man lyckats bra med sin kostnadskontroll hittills för räkenskapsåret även om en stor del av årets kostnadsmassa fortsatt kvarstår i sista kvartalet.

Resultatutfallet för årets sista tertial prognostiseras till -16,5 mnkr, vilket är ett bättre resultatutfall mot föregående års prognostiserade med 820 tkr. Att resultatutfallet är sämre i sista tertialet förklaras primärt av verksamhetens kostnader som inte uppvisar ett linjärt kostnadsmönster. Detta förklaras inte i detalj i delårsrapporten utan endast översiktligt, men störst förklaring har personalkostnaderna där semesterkostnaderna uppstår i huvudsak i T1 och T3 för det är då semesterlönen tjänas in. Uttag sker i huvudsak under juni-aug vilket innebär att det finns naturliga säsongscykler. På liknande sätt finns naturliga variationer i vissa verksamheter, såsom skola och barnomsorg som har lägre kostnader under sommaren. Avvikande från linjär förväntan är främst verksamhetens kostnader som står för 36,6 % av årets totala kostnader (fg år 36,1%) och generella statsbidrag som står för 31,4% av årets totala statsbidrag (fg år 34,3%). Övriga poster bedöms vara i nivå med linjär förväntan.

3.4. Rättvisande räkenskaper

3.4.1. Utfall

Vi har översiktligt granskat tillämpade redovisningsprinciper och ett urval av poster vad avser värdering och periodisering och gjort följande iakttagelser:

- ▶ De anpassningar av redovisningsprinciper som krävs för att efterleva nya redovisningsregler har enligt Arvidsjaur kommun gjorts. Vi konstaterar dock att kommunen ej gjort anpassningar såsom omräkning av jämförelsetal med anledning av den nya redovisningslagen.
- ▶ Kommunen tillämpar samma redovisningsprinciper i delårsrapporten som i föregående års årsredovisning. Då den nya lagen även innebär nya redovisningsprinciper är vår bedömning att delårsrapporten inte fullt ut är anpassad till vad som följer av den nya redovisningslagen.
- ▶ Utöver ovan nämnda avvikelser har det inte i vår granskning framkommit några övriga omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav eller god redovisningssed i övrigt.

3.4.2. Prognoser

Prognosen visar ett utfall som är väsentligt bättre än R12-metoden¹, detta förklaras dock av den extrainlösen av pensionsskuld intjänad före 1998 som gjordes vid föregående års bokslut på ca 16,1 mnkr. Justerat för denna extraordinära post visar årets prognostiserade utfall ett resultat som är ca 880 tkr bättre än R12. Vi noterar att detta beror på högre skatteintäkter för året men även något högre intäkter från verksamheten, samtidigt som statsbidragen är något lägre i år. I ljuset av de nya intäktsrekommendationerna, R2 Intäkter,

¹ Metoden innebär att kvarvarande period av redovisningsåret (sept-dec) antas uppvisa lika kostnader och intäkter som föregående års sept-dec.

förväntas snarare de redovisade generella statsbidrag öka i relation till verksamhetens intäkter då vissa EU- och statsbidrag på grund av bidragets villkor eller restriktioner behöver omklassificeras, från verksamhetens intäkter till generella statsbidrag. Samtidigt förväntas statsbidragen från Migrationsverket ha minskat under året. Vi kommer följa upp intäktsredovisningen mer detaljerat i samband med den fördjupande granskningen av kommunens anpassning till ny redovisningslagstiftning under hösten samt ta del av och granska den utredning Arvidsjaur kommun ska göra inför årsbokslutet för att säkerställa hanteringen av intäktsredovisningen för räkenskapsåret.

Delårsrapportens redovisade resultatprognos bygger enligt delårsrapportens redovisningsprinciper i övrigt på förvaltningarnas prognoser.

3.4.3. Tilläggsupplysningar

En delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:

- ▶ Att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen.
- ▶ Säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten
- ▶ karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat
- ▶ Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden
- ▶ Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början.

Arvidsjaur Kommun upplyser att delårsrapporten är upprättad i enlighet med den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationen från RKR, R17 Delårsrapport. Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav eller god redovisningssed i övrigt. Kommunen har dock inte gjort anpassningar, tex omräkning av jämförelsetal vid byte av redovisningsprincip och ändrade rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning med anledning den nya redovisningslag som börjat gälla från 2019. I övrigt upplyser kommunen om avvikelser från tidigare redovisningsprinciper, vilket avser reserveringar av osäkra fordringar, aktivering av investeringar samt uppbokning av förändring av timlöner. Alla konton är ej heller avstämda. Säsongsvariationer nämns i samband med förvaltningsberättelsen.

Då delårsrapporten ej behöver uppfylla samma formalia som årsrapporten och då läsare av delårsrapporten förväntas ha tillgång till den senaste årsrapporten så bedömer vi att delårsrapportens tilläggsupplysningar sammantaget uppfyller ovanstående krav.

3.5. God ekonomisk hushållning

Fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning framgår av: Kommunfullmäktiges Verksamhetsmål 2019–2021 samt Kommunfullmäktiges Finansiella mål 2019–2021. De finansiella målen är sex till antalet medan verksamhetsmålen är fyra övergripande mål som därefter är nedbrutna till delmål i respektive nämnd.

3.5.1. Finansiella mål

Fullmäktiges sex finansiella mål följs alla upp i delårsrapporten genom att årsutfallen prognostiseras. Prognosen är att målen för resultat i % av skatteintäkterna, nettokostnadsökningar för verksamheten, storlek på eget kapital, finansiering av nettoinvesteringar och vårdande av de kommunala tillgångarna kommer att uppnås. Soliditetsmålet beräknas inte uppnås, resultatutfallet prognostiserar en målavvikelse med 0,6 procentenheter.

Vi bedömer att delårsrapportens utfall i allt väsentligt är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv.

3.5.2. Verksamhetsmål

Fullmäktiges fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning följs upp i delårsrapporten. Dessa utgörs av fokusområdena 1) att utveckla medborgar-/kunddialog, 2) underlätta för näringsliv och företagande, 3) samverkan, effektivitet och koncerntänkande samt 4) kompetensförsörjning och arbetsmiljö. De övergripande fokusområdena är nedbrutna i nämndsmål i respektive nämnd.

- ▶ Målet för engagerade och nöjda medborgare och kunder bedöms delvis uppfyllt. För miljö- bygg- och hälsoskyddsnämnden respektive för barn- och utbildningsnämnden är målet uppfyllt i medan socialnämndens enkät ännu ej är slutförd. Målet bedöms ej uppfyllt för kommunstyrelsen.
- ▶ Kommunen har en genomförandegrad på 28% efter 8 månader över påbörjade investeringar och en prognostiserad genomförandegrad vid årsskiftet på 59% vilket delvis bedöms uppfylla kommunstyrelsens mål över genomförda investeringar i %.
- ▶ Barn- och utbildningsnämnden överskrider budget med 1,4 mnkr primärt på grund av personalkostnader och uppnår ej det ekonomiska verksamhetsmålet. Miljö- bygg- och hälsoskyddsnämndens mål går bara att mäta vart fjärde år då det grundar sig på SKL:s undersökning över kostnadstäckningsgraden inom miljö- och hälsoskyddet.
- ▶ Miljö- bygg- och hälsoskyddsnämnden har mätt handläggningstiden för bygglovsärendena och målen bedöms uppfyllda i enlighet med uppställda krav i plan- och bygglagen.

Vi bedömer att delårsrapportens utfall delvis är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv.

3.5.3. Balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en budget i balans, d.v.s. budgeterade intäkter som överstiger kostnaderna. Om utfallet blir att kostnaderna överstiger intäkterna ska underskottet återställas. Avsteg från balanskravet kan ske genom att fullmäktige åberopar synnerliga skäl. Det kan ske redan vid budgettillfället.

Kommunen uppfyller balanskravet i den meningen att både delårsutfallet och det prognostiserade årsutfallet är positivt. Även kommunens budget för 2019 är i balans och balanserade underskott finns ej.

Vi bedömer att kommunen efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Arvidsjaur den 16 oktober 2019

PerÅke Brunström
EY

Tommy Flinkfeldt
EY